

การวางแผนและจัดทำผังนโยบายระดับประเทศ

กำหนดกรอบนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่
ของประเทศในด้านการใช้พื้นที่ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการ

การประชุมเชิงปฏิบัติการ ครั้งที่ 2

"(ร่าง) วิสัยทัศน์ และ
แนวคิดการพัฒนาพื้นที่ประเทศ"

เชื่อมโยงการพัฒนาพื้นที่ทุกมิติ
สร้างสรรค์นวัตกรรม
พร้อมรับการเติบโตอย่างยั่งยืน

Scan QR Code
ลงทะเบียนออนไลน์



ช่องทางแสดงความเห็น Facebook Page: NSPlan2037 www.nsplan2580.info

สำนักผังประเทศและผังภาค กรมโยธาธิการและผังเมือง
เลขที่ 224 ถนนพระราม 9 แขวงห้วยขวาง เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ 10320
 เบอร์โทรศัพท์: (+66) 2201 8321 หรือ (+66) 2201 8327
 www.office.dpt.go.th/nrp

บริษัทอโรสจำกัด
เลขที่ 23/85 23/58 อาคารอโรส กรุ๊ป ซอยลาดพร้าว 23
ถนนลาดพร้าว แขวงจันทรเกษม เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
 เบอร์โทรศัพท์: (+66) 2938 3874-5
 www.auros.co.th

กรมโยธาธิการและผังเมือง
กระทรวงมหาดไทย



“การวางผังเมืองทุกระดับ ต้องมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกัน”

ระบบการวางผังเมือง ของประเทศไทย แบ่งเป็น 2 กลุ่ม 5 ประเภท

ผังนโยบาย การใช้ประโยชน์พื้นที่

กำหนดกรอบนโยบายและยุทธศาสตร์
ของการพัฒนาประเทศในด้านการใช้พื้นที่
เพื่อให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการ



ผังนโยบายระดับประเทศ

กรอบนโยบายการพัฒนาพื้นที่ระดับประเทศ



ผังนโยบายระดับภาค

เป็นแนวทางในการพัฒนาและดำรงรักษาพื้นที่
ที่มีขอบเขตเกินหนึ่งจังหวัด



ผังนโยบายระดับจังหวัด

เป็นแนวทางการพัฒนาพื้นที่ระดับจังหวัด

ผังกำหนด การใช้ประโยชน์ที่ดิน

กำหนดกรอบแนวทางและแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน
ในพื้นที่หนึ่งพื้นที่ใด เพื่อการพัฒนาเมืองและ
การดำรงรักษาเมือง บริเวณที่เกี่ยวข้อง และชนบท



ผังเมืองรวมจังหวัด และผังเมืองรวมเมือง/ชุมชน

แผนผัง นโยบาย และโครงการ รวมทั้งมาตรการควบคุม
และเป็นแนวทางในการพัฒนาเมือง



ผังเมืองเฉพาะ

แผนผังและโครงการดำเนินการ เพื่อพัฒนาหรือดำรงรักษา
บริเวณเฉพาะแห่ง หรือ กิจกรรมที่เกี่ยวข้อง ในเมือง และ
บริเวณที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการให้ความเห็นชอบผัง



มี 3 คณะ

คณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ

ประธาน: นายกรัฐมนตรี

ผังนโยบาย
ระดับประเทศ

ประกาศคณะกรรมการ
นโยบายการผังเมือง
แห่งชาติ

ผังนโยบาย
ระดับภาค

คณะกรรมการผังเมือง

ประธาน: ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ผังนโยบาย
ระดับจังหวัด

ประกาศ
คณะกรรมการผังเมือง

ผังเมืองรวม
(ที่ ยผ.จัดทำ)

ประกาศ
กระทรวงมหาดไทย

ผังเมืองเฉพาะ
(ที่ ยผ.จัดทำ)

พระราชบัญญัติ
หรือพระราชกฤษฎีกา

คณะกรรมการผังเมืองจังหวัด

กรุงเทพมหานคร: ปลัดกระทรวงมหาดไทย ประธาน
จังหวัด: ผู้ว่าราชการจังหวัด ประธาน

ผังเมืองรวมที่องค์กรส่วนท้องถิ่นจัดทำ

ประกาศข้อบัญญัติท้องถิ่น

“การผังเมือง”

เป็นกรอบชี้้นำการพัฒนาด้านกายภาพของประเทศ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560

ให้ความสำคัญการวางผังเมืองทุกระดับ

รัฐพึงดำเนินการเกี่ยวกับที่ดิน ทรัพยากรน้ำ และพลังงาน ดังต่อไปนี้

มาตรา
72

(1) วางแผนการใช้ที่ดินของประเทศให้เหมาะสมกับสภาพของพื้นที่
และศักยภาพของที่ดินตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน

(2) จัดให้มีการวางผังเมืองทุกระดับและบังคับการให้เป็นไปตามผังเมือง
อย่างมีประสิทธิภาพ รวมตลอดทั้งพัฒนาเมืองให้มีความเจริญ
โดยสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่

พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562

ขับเคลื่อนการผังเมืองให้มีประสิทธิภาพ

เป็นเครื่องมือการพัฒนาเชิงพื้นที่ของประเทศ

สอดคล้องกับแนวนโยบายแห่งรัฐ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
โดยการวางกรอบและนโยบายด้านการพัฒนาพื้นที่และการใช้ประโยชน์ที่ดิน
ระดับประเทศ ระดับภาค ระดับจังหวัด ระดับเมือง และระดับชนบท



ผังนโยบายระดับประเทศ ผังนโยบายระดับภาค ผังนโยบายระดับจังหวัด

เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว

ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ

เพื่อให้เป็นไปตามผังนโยบายดังกล่าว

ทั้งนี้ ให้กรมโยธาธิการและผังเมืองมีหน้าที่ให้คำแนะนำแก่หน่วยงานของรัฐด้วย

ผังนโยบายระดับประเทศ

“กรอบชี้้นำการใช้พื้นที่ของประเทศสู่ความยั่งยืน”

เป็นกรอบนโยบายและยุทธศาสตร์ของการพัฒนาพื้นที่ของประเทศ ในด้านการใช้พื้นที่การพัฒนาเมืองและชนบท โครงสร้างพื้นฐานหลัก และการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมโยธาธิการและผังเมืองเป็นผู้ดำเนินการวางผังนโยบายระดับประเทศ และคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพื่อให้หน่วยงานรัฐดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ

ผังนโยบายระดับประเทศ กำหนดกรอบนโยบายและยุทธศาสตร์ของการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ซึ่งประกอบไปด้วยผังนโยบายรายสาขา 8 สาขา ดังนี้



องค์ประกอบผังนโยบายระดับประเทศ

มาตรา 14 (1) วัตถุประสงค์ในการวางและจัดทำผังนโยบายระดับประเทศ (2) กรอบนโยบาย เป้าหมาย แผนและแผนผังทางด้านกายภาพ เพื่อการพัฒนา หรือการอนุรักษ์ของประเทศ มีดังต่อไปนี้

ผังนโยบายระดับประเทศ ประกอบด้วย

(ก) การใช้ประโยชน์พื้นที่	(ข) การตั้งถิ่นฐานและระบบชุมชน	(ค) โครงสร้างพื้นฐานด้านต่าง ๆ			
(ง) พื้นที่พัฒนาพิเศษ	(จ) ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศ	(ฉ) ศิลปวัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ท้องถิ่น	(ช) การพัฒนาเมืองและชนบท	(ซ) การเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาค	

(ณ) การอื่น ๆ ที่จำเป็น

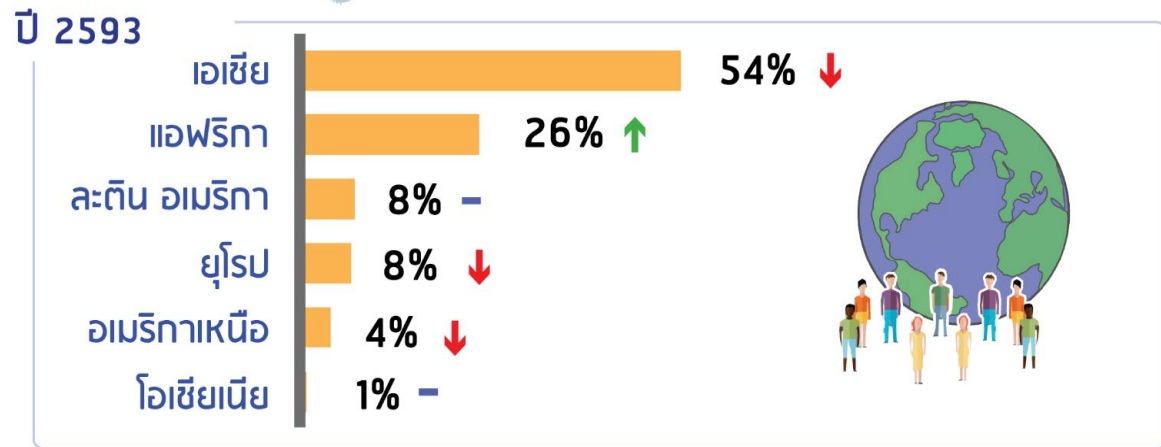
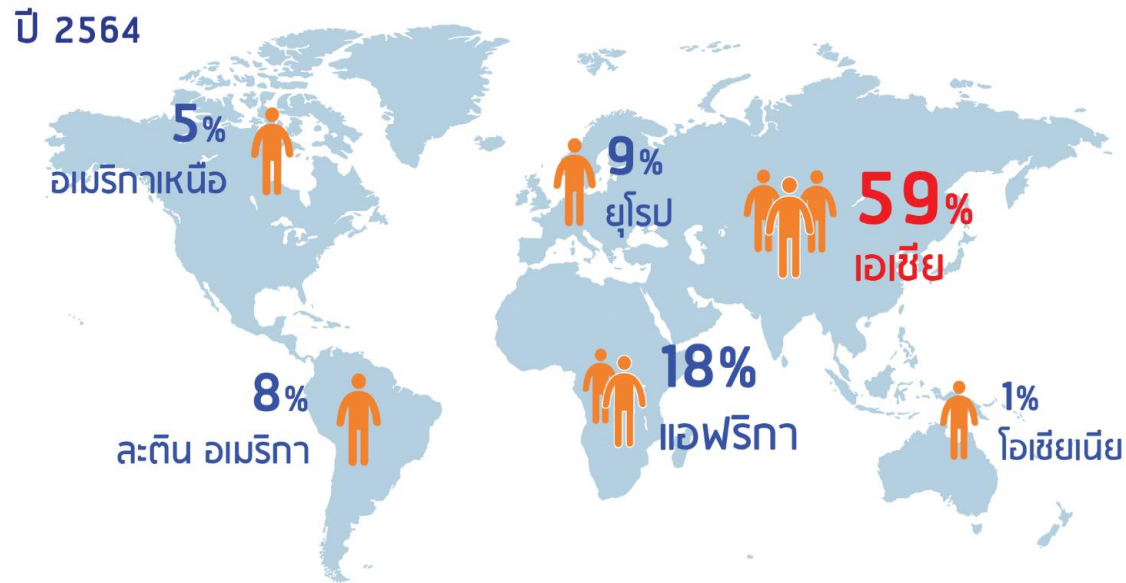
- (3) มาตรการและวิธีการดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของผังนโยบายระดับประเทศ
- (4) การบริหารและพัฒนาการผังเมือง วิธีปฏิบัติและความร่วมมือของหน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกรอบระยะเวลาในการดำเนินการ

ขั้นตอนการดำเนินงานการวางและจัดทำผังนโยบายระดับประเทศ

- 1 ประชุมชี้แจงการวางและจัดทำผังนโยบายระดับประเทศ พร้อมรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา ศักยภาพ โอกาส และทิศทางการพัฒนาประเทศ
- 2 ศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์และทิศทางการพัฒนา พร้อมทั้งวางและจัดทำกรอบการใช้พื้นที่ของผังนโยบายระดับประเทศ (มาตรา 13)
- 3 จัดทำแผนและแผนผังทางด้านกายภาพ เพื่อการพัฒนาหรือการอนุรักษ์ของประเทศ (มาตรา 14)
- 4 ประชุมคณะกรรมการพิจารณาด้าน การผังเมือง (กรมโยธาธิการและผังเมือง)
- 5 ประชุมรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างผังนโยบายระดับประเทศ (มาตรา 9)
- 6 ประชุมคณะกรรมการผังเมือง เพื่อให้ความเห็นหรือคำปรึกษาด้านวิชาการ (มาตรา 81)
- 7 ประชุมคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ (มาตรา 81)
- 8 ยกร่างประกาศคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ
- 9 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา 13)

ตำแหน่งการพัฒนา ประเทศไทยกับอาเซียน

ประชากรโลกปัจจุบัน 7.8 พันล้านคน
“จะเพิ่มขึ้นเป็น 9.7 พันล้านคน ในอีก 30 ปี ข้างหน้า”



ประชากรเกือบ 60% อยู่ในทวีปเอเชีย

อันดับที่ 1 จีน 1,412 ล้านคน
อันดับที่ 2 อินเดีย 1,393 ล้านคน
อันดับที่ 3 อินโดนีเซีย 275 ล้านคน
อันดับที่ 20 ไทย 66.7 ล้านคน



ประชากรอยู่อาศัยในเมืองมากขึ้น

ประชากรเมืองปัจจุบัน 66%
จะเพิ่มขึ้นเป็น 79% ในปี 2593
ส่วนใหญ่จะเพิ่มขึ้นในเอเชียและแอฟริกา

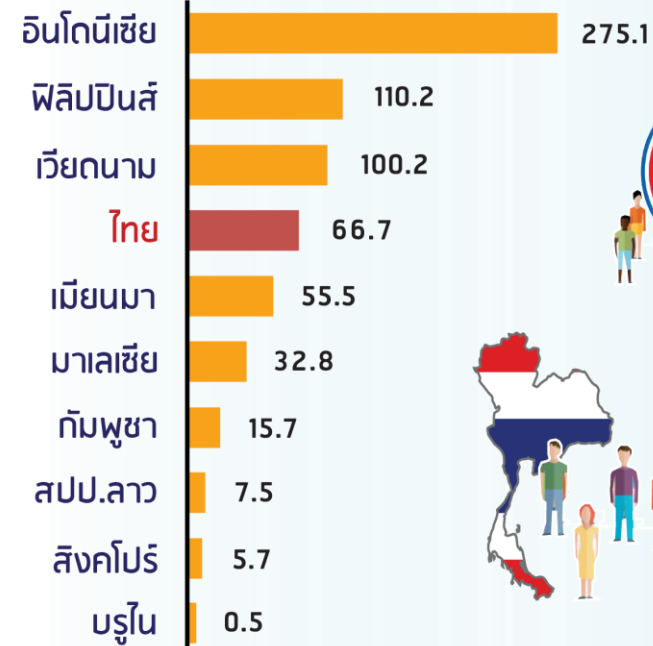


โลกกำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ

ด้วยความก้าวหน้าทางการแพทย์
ในขณะที่ภาวะเจริญพันธุ์ลดลง
ปัจจุบันเอเชีย มีผู้สูงอายุถึง 8.6 %



ประชากรไทยในอาเซียน



ประชากรอาเซียน
670
ล้านคน

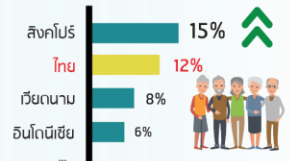


ประชากรไทยเป็น
อันดับ 4 ของอาเซียน
และ 10%
ของประชากรทั้งหมด

ไทยเป็นประเทศแรก
ในอาเซียนที่มีการเติบโต
ของประชากรลดลง



มีสัดส่วนประชากรสูงอายุ
เป็น อันดับ 2
ของอาเซียน



ไทยมีแนวโน้มประชากรเมืองสูงขึ้นปัจจุบันมีสัดส่วนประชากรเมือง
เป็นอันดับ 6 ของอาเซียน



ประเทศไทยควรเตรียมพร้อมเพื่อรองรับผลกระทบจากการรวมตัวของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
ทั้งการปรับตัวของภาคการผลิตและบริการ จัดทำมาตรการป้องกันผลกระทบ
การเสริมสร้างความเข้มแข็งภายในประเทศ ทุกภาคส่วนต้องดำเนินการอย่างแข็งขันและต่อเนื่อง
เพื่อเพิ่มศักยภาพของประเทศและประชาชนไทยในการเป็น
ส่วนหนึ่งของประชาคมอาเซียนที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลางอย่างแท้จริง

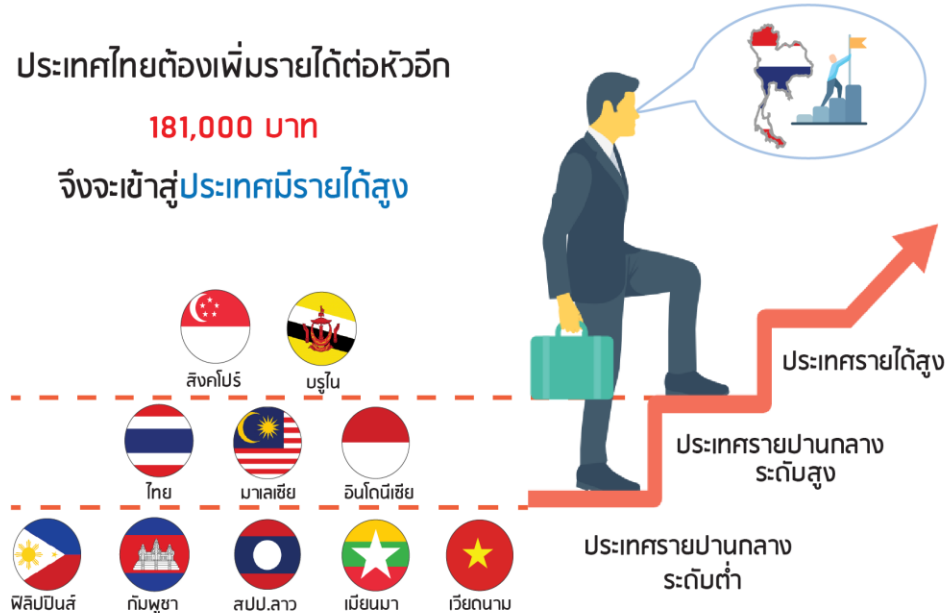
ตำแหน่งการพัฒนา ประเทศไทยกับอาเซียน

ยกระดับเศรษฐกิจไทยให้ “ก้าวข้ามกับดักรายได้ปานกลาง”

ประเทศไทยต้องเพิ่มรายได้ต่อหัวอีก

181,000 บาท

จึงจะเข้าสู่ประเทศมีรายได้สูง



GDP (ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ)

อาเซียน	ประเทศไทย	อันดับ 2 ของอาเซียน และคิดเป็น 15%
120.7 ล้านล้านบาท	18.3 ล้านล้านบาท	

GDP per capita

ไทย (ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อหัว)	อันดับ 4 ของอาเซียน
ประเทศไทย 261,500 บาท/คน/ปี	

พัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ จากภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และภาคบริการ



พัฒนาศักยภาพของทุนมนุษย์ เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ



เพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของไทย “ให้ก้าวไกลระดับโลก”

ความสามารถของประเทศไทยในระดับโลก

เกษตรกรรม	อันดับ 3 ผู้ส่งออกข้าว	อันดับ 2 ผู้ส่งออกน้ำตาล	อันดับ 3 ผู้ส่งออกน้ำมันปาล์ม	
	อุตสาหกรรม	อันดับ 5 ผู้ส่งออกยางรถยนต์	อันดับ 2 ผู้ส่งออกซีเมนต์	อันดับ 8 ผู้ส่งออกชิ้นส่วนคอมพิวเตอร์
		บริการและการท่องเที่ยว	อันดับ 5 บริการด้านสาธารณสุข	อันดับ 8 จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ

ปี 2021 World Competitiveness Center (IMD) จัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ 4 ด้าน โดยไทยมีอันดับรวมสูงขึ้นจาก 29 เป็น 28

สิงคโปร์	อันดับโลก	อันดับอาเซียน
	5	1
มาเลเซีย	อันดับโลก	อันดับอาเซียน
	25	2
อินโดนีเซีย	อันดับโลก	อันดับอาเซียน
	37	4
ฟิลิปปินส์	อันดับโลก	อันดับอาเซียน
	52	5

อันดับตามตัวชี้วัด

สถานะทางเศรษฐกิจ	14	ประสิทธิภาพของภาครัฐ	20
	21		23
ประสิทธิภาพของภาครัฐ	23	โครงสร้างพื้นฐาน	43
	23		44
ประสิทธิภาพของภาครัฐ		โครงสร้างพื้นฐาน	

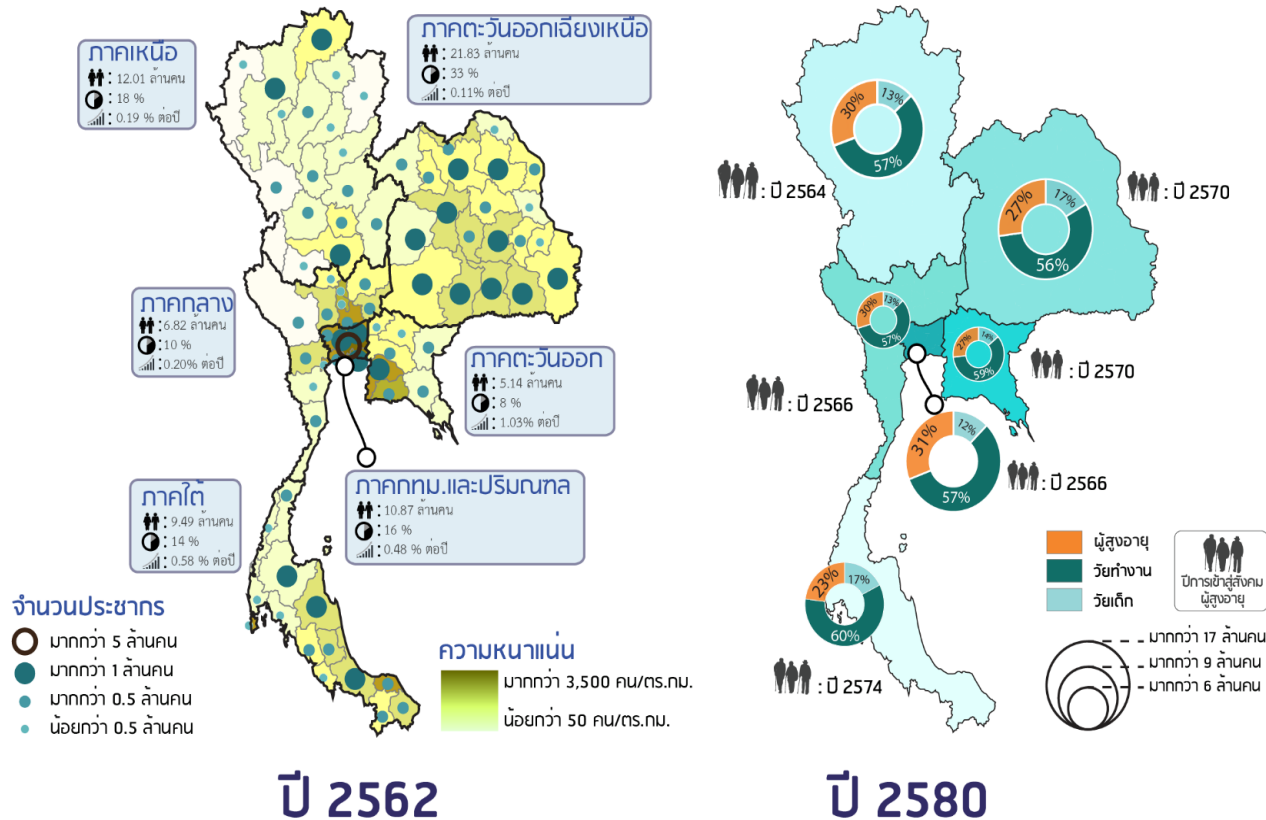
มีประสิทธิภาพในการแข่งขันสูง คือ **สถานะทางเศรษฐกิจ** โดยเฉพาะด้านการค้าระหว่างประเทศ และการจ้างงาน

มีประสิทธิภาพในการแข่งขันต่ำ คือ **โครงสร้างพื้นฐาน** โดยเฉพาะด้านการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม และด้านการศึกษา

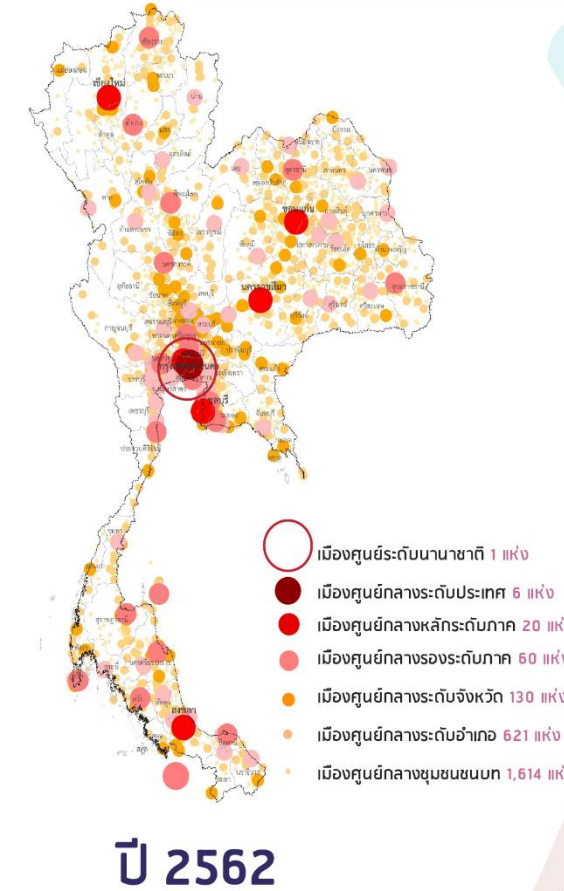
สถานการณ์และแนวโน้ม

“การพัฒนาประเทศไทย”

ประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ

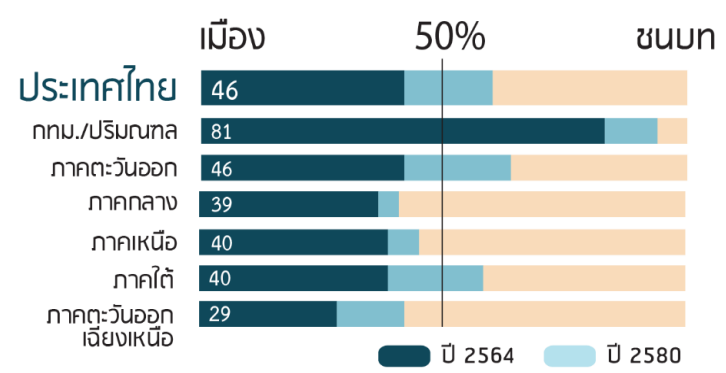


กระจายเมืองหลักสร้างสมดุลเมือง



ประเทศไทยจะมีจำนวนประชากรสูงสุดที่ 67.29 ล้านคน ในปี 2572 แล้วจะลดลงเหลือ 66.67 ล้านคน ในปี 2580 และเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ควรเน้นการปรับโครงสร้างการผลิต การกลับเข้าทำงานของผู้สูงอายุที่เหมาะสม ยุกระดับศักยภาพกำลังแรงงานที่จะหายไปกว่า 6 ล้านคน และเร่งพัฒนาศักยภาพคนหนุ่มน้อยของเด็กที่จะเหลือเพียง 10 ล้านคน

ประชากรกระจุกตัวในพื้นที่ศูนย์กลางเศรษฐกิจสำคัญ เช่น กรุงเทพมหานคร ปริมณฑล และ EEC ซึ่งมีมากกว่า 14 ล้านคน จึงต้องกระจายกิจกรรมทางเศรษฐกิจให้สมดุลเพื่อลดการย้ายถิ่น



การตั้งถิ่นฐานชุมชนเมืองเพิ่มขึ้น จาก 46% เป็น 57% ในปี 2580 ในทุกภาคของประเทศ จึงต้องเร่งพัฒนาเมืองให้มีประสิทธิภาพในการรองรับประชากร

การขยายตัวของเมือง (Urbanization)

ประชากรไทยอาศัยอยู่ในเขตเมือง 43% คาดว่าอีก 30 ปี ข้างหน้า จะมีมากถึง 74%

ส่งผลให้เกิดความแออัด ปัญหาคารจวกร ความขาดแคลนโครงสร้างพื้นฐาน และบริการสาธารณะ

ความท้าทายของเมือง

- การกระจายตัวของเมืองหลักในประเทศไทยยังไม่สมดุล เมืองขนาดใหญ่มีจำนวนน้อย
- พื้นที่เมืองขยายตัวอย่างไร้ทิศทาง (Urban Sprawl) โดยเฉพาะกรุงเทพมหานคร-ปริมณฑลและเมืองหลักของภาค ควรเน้นการบริหารจัดการ ใช้พื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ

กทม. พื้นที่ EEC เชียงใหม่

- กรุงเทพมหานครเป็นมหานครอันดับ 3 ของอาเซียน เป็นเมืองโตเดี่ยวที่มีคนมากกว่า 10 ล้านคน ความเจริญกระจุกตัวอยู่ที่ศูนย์กลางและจะโตขึ้นอย่างต่อเนื่องถึงดูดทรพยากร และแรงงานให้ละทิ้งจากถิ่นฐานที่ขาดการพัฒนาในหลายพื้นที่ของประเทศ

- การขยายตัวของเมืองขนาดใหญ่ในแต่ละภูมิภาค เกิดเป็นเขตเมืองชนเมือง (Conurbation) ทำให้เกิดความเชื่อมโยงของพื้นที่ปลูกสร้างอาคารทั้งในเชิงกายภาพ และเกิดการรวมกลุ่มของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและการจ้างงาน แต่ในทางกลับกันสร้างปัญหามากมายจากความแออัดของประชากรที่ดึงดูดมาจากพื้นที่โดยรอบ
- เมืองขนาดใหญ่ มีการเติบโตอย่างรวดเร็วและขยายออกไปนอกเขตเทศบาล โดยไม่มีการวางผังในลักษณะ Urban Sprawl ทำให้ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการพื้นที่เหล่านี้อยู่นอกขอบเขตความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ขีดความสามารถในการให้บริการยังมีปัญหาและข้อจำกัด เมืองส่วนใหญ่ยังมีบทบาทเป็นเพียงผู้ให้บริการที่ระยะทางในการเข้าถึง แต่โครงสร้างพื้นฐานยังมีข้อจำกัดในการให้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพและไม่ได้มาตรฐาน รวมถึงการกระจายของบุคลากรผู้ให้บริการยังกระจุกตัวในพื้นที่ศูนย์กลางขนาดใหญ่ ทำให้พื้นที่ห่างไกลยังขาดแคลน

สถานการณ์และแนวโน้ม

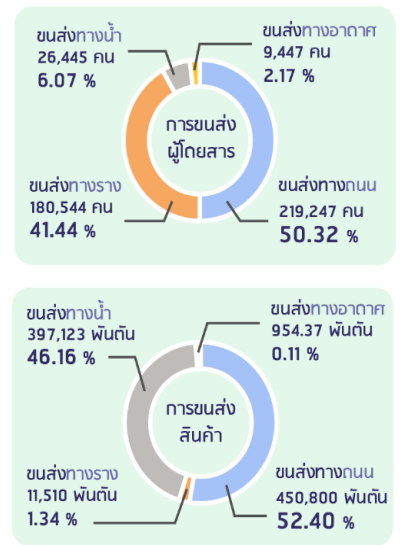
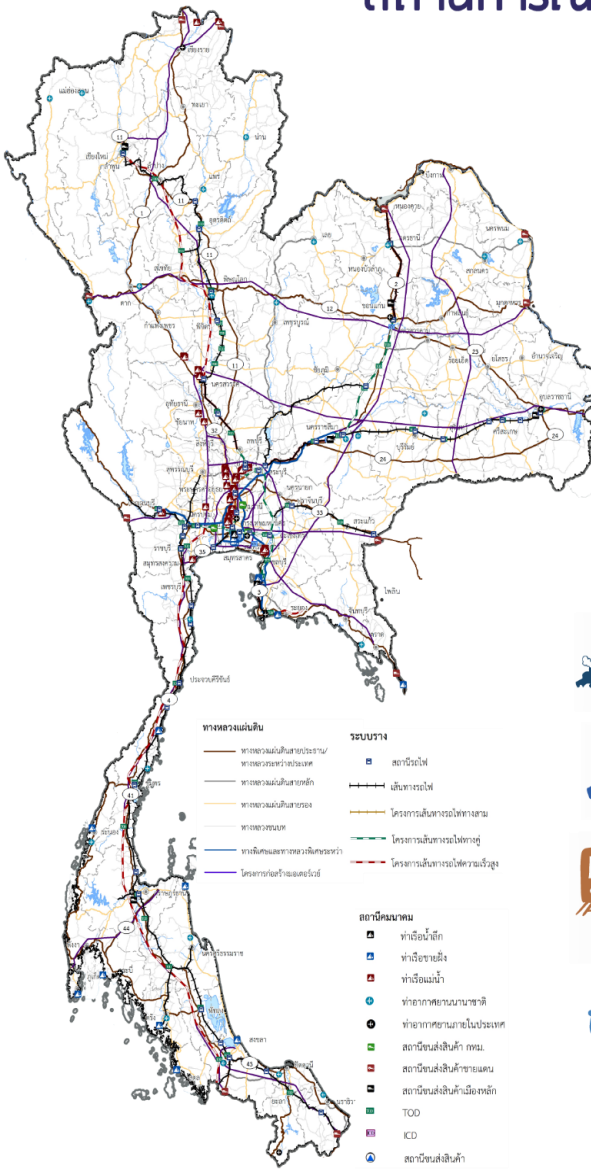
“การพัฒนาประเทศไทย”

เชื่อมโยงโครงข่าย เพิ่มคุณภาพการขนส่งระดับสากล

ในปี 2019 สภาเศรษฐกิจโลก (World Economic Forum: WEF) จัดอันดับ โครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคม 4 รูปแบบ

ทางอากาศ อันดับ 48 ของโลก อันดับ 3 ของอาเซียน	ทางน้ำ อันดับ 73 ของโลก อันดับ 4 ของอาเซียน	ทางราง อันดับ 75 ของโลก อันดับ 5 ของอาเซียน	ทางถนน อันดับ 55 ของโลก อันดับ 3 ของอาเซียน
--	--	--	--

สถานการณ์การขนส่งในประเทศ



- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางด้านคมนาคมขนส่งให้ครอบคลุมและเชื่อมต่อกันทั้งระบบ
- มุ่งเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมร่วมกับการพัฒนาเชิงพื้นที่
- ส่งเสริมการเดินทางด้วยระบบขนส่งสาธารณะ และการเดินทางแบบไม่ใช้เครื่องยนต์ แทนการเดินทางด้วยรถยนต์ส่วนตัว
- พัฒนาคุณภาพถนนที่ครอบคลุมเชื่อมโยงทั่วถึงทุกพื้นที่ ให้มีประสิทธิภาพ
- เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยทางด้านระบบคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์

พลังงานทางเลือกที่ทางรอด

ความต้องการพลังงานเพิ่มสูงมากขึ้นทั้งการขนส่งและผลิตไฟฟ้า โดยนำเข้าน้ำมันกว่า 85% เพื่อใช้ในการขนส่ง และใช้ก๊าซธรรมชาติกว่า 60% ในการผลิตไฟฟ้า ซึ่งกำลังลดลงและหมดไป จะต้องเพิ่มสัดส่วนสัดส่วนพลังงานทางเลือก แสงอาทิตย์ ลม น้ำ ชีวภาพ และวัสดุการเกษตร



พัฒนาโยบาย Energy 4.0 เพื่อให้เกิดการประหยัด การใช้อย่างสมดุลและยั่งยืน โดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีด้วยการส่งเสริมการใช้ยานยนต์ไฟฟ้า เมืองอัจฉริยะ เทคโนโลยีระบบสะสมพลังงานขนาดใหญ่ และพลังงานชีวภาพ (Bio Energy)

เมืองอัจฉริยะ	ยานยนต์ไฟฟ้า	เทคโนโลยีระบบสะสมพลังงานขนาดใหญ่	พลังงานชีวภาพ
---------------	--------------	----------------------------------	---------------

เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ถึงและเท่าเทียมพร้อมก้าวสู่ Next Normal

โครงข่ายเทคโนโลยีและการสื่อสาร อันดับ 49 ของโลก ด้าน Basic Infrastructure และ Scientific Infrastructure IMD World Competitiveness, 2564	นวัตกรรม อันดับ 43 ของโลก อันดับ 3 ของอาเซียน Global Innovation Index: GI, 2564	เทคโนโลยี อันดับ 46 ของโลก อันดับ 3 ของอาเซียน Global Innovation Index: GI, 2563	ความพร้อมใช้ของเทคโนโลยี อันดับ 51 ของโลก อันดับ 3 ของอาเซียน The Network Readiness Index: NRI, 2563
---	---	--	--



สถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ถือเป็นตัวเร่งให้เกิดความเปลี่ยนแปลงและการยอมรับในการนำเทคโนโลยีระบบสารสนเทศ และนวัตกรรมมาพัฒนาและแก้ไขปัญหามือง และสิ่งแวดล้อม รวมถึงช่วยขับเคลื่อนความมั่นคงของประเทศ

ความท้าทายของความก้าวหน้าที่ใช้ดิจิทัลของเทคโนโลยีและระบบสารสนเทศส่งผลกระทบต่อ

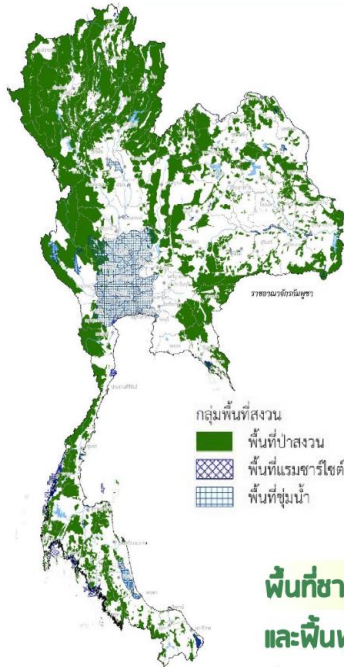
ปัญญาประดิษฐ์และระบบหุ่นยนต์อัตโนมัติ จะทดแทนแรงงานมนุษย์	ความไม่เท่าเทียมในการเข้าถึงเทคโนโลยี (Digital Divide)	ค่านิยมและสิทธิเสรีของมนุษย์ เช่น อาชญากรรมทางอินเทอร์เน็ต
---	--	--

สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2563

สถานการณ์และแนวโน้ม

“การพัฒนาประเทศไทย”

ใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด



เพิ่มพื้นที่ทรัพยากรป่าไม้

ตั้งป่าอนุรักษ์และป่าเพื่อเศรษฐกิจไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 ของพื้นที่ประเทศ รวมทั้งลดปัญหาขัดแย้งในเรื่องที่ดินเพื่อการอยู่อาศัยหรือการใช้ประโยชน์ที่ดินอื่นๆ

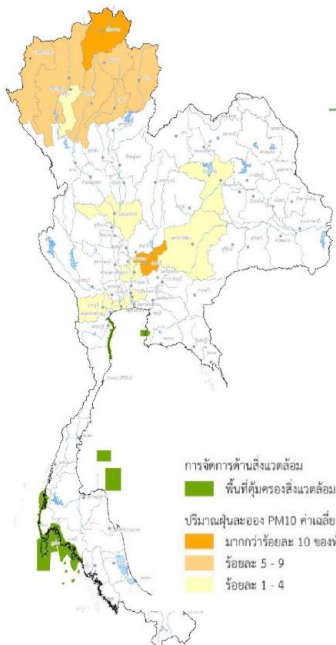
ทรัพยากรแร่กว่า 19 ล้านล้านเมตริกตัน

ต้องนำมาพัฒนาประเทศให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เป็นเกลือหิน 18 ล้านล้านเมตริกตัน ใช้ในอุตสาหกรรมเคมีและอีก 1 ล้านล้านเมตริกตัน ใช้ในอุตสาหกรรมก่อสร้าง เทคโนโลยี พลังงาน และการเกษตร

พื้นที่ชายฝั่งทะเลกว่า 3,151 กม. เร่งให้มีการอนุรักษ์และฟื้นฟู เพื่อประโยชน์ทางการท่องเที่ยวและประมง ซึ่งพบปัญหาการกัดเซาะแล้วกว่า 726 กม. เป็นฝั่งอ่าวไทย 630 กม.และอันดามัน 96 กม.

ทรัพยากรดินมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศ

โดยส่วนใหญ่ใช้เพื่อการเกษตรกรรมมีเนื้อที่ทั้งหมด 320.70 ล้านไร่ โดยดินที่มีปัญหามีเนื้อที่ร้อยละ 18.90 ซึ่งดินต้นที่มีปัญหามากที่สุดร้อยละ 11.90 รองลงมา คือ ดินทรายจัดร้อยละ 3.71 ของเนื้อที่ประเทศ



มลพิษวิกฤตเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว

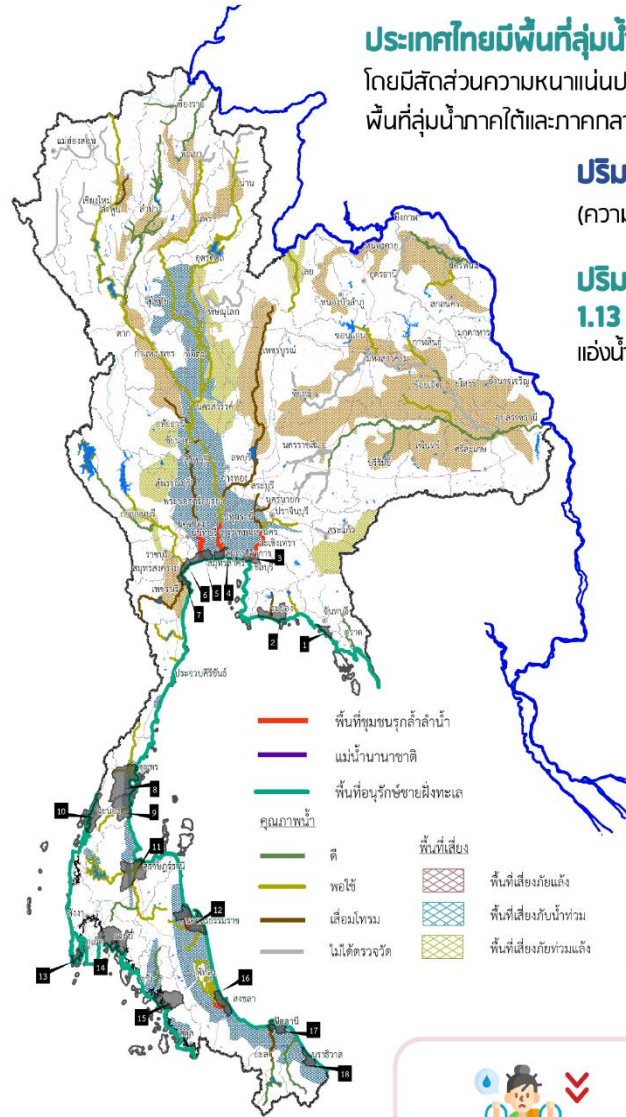


น้ำ : แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำท่าจีน แม่น้ำระยอง และแม่น้ำปิงช่วงเชียงใหม่ ลำพูน มีคุณภาพเสื่อมโทรม

อากาศ : ฝุ่นละออง PM2.5 ในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล เชียงใหม่ และเมืองขนาดใหญ่ของภาค และ PM 10 ในจังหวัดสระบุรี

ขยะพลาสติก : กรุงเทพมหานคร ชลบุรี นครราชสีมา สมุทรปราการ ขอนแก่น มีปริมาณขยะต่อวันมากที่สุด

สงวนรักษาแหล่งน้ำและใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ



ประเทศไทยมีพื้นที่ลุ่มน้ำหลัก 22 ลุ่มน้ำ (514,008 ตร.กม.) โดยมีสัดส่วนความหนาแน่นประชากรที่มากที่สุดในบริเวณพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้และภาคกลาง

ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 1455 มม./ปี (ความแปรผันตามพื้นที่ 900 - 4,000 มม./ปี)

ปริมาณน้ำบาดาลกักเก็บ 1.13 ล้านล้านลบ.ม. แอ่งน้ำบาดาลทั้งหมด 27 แห่ง

ปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยกักเก็บและใช้ประโยชน์ 79%

ปริมาณน้ำผิวดิน 285,227 ล้านลบ.ม.

พื้นที่เขตชลประทาน มีจำนวนทั้งสิ้น 52,400 ตารางกิโลเมตร (32.75 ล้านไร่) ขจัดสรรน้ำได้ 65,000 ล้านลบ.ม.

สาเหตุของปัญหาการจัดการน้ำ

- การเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของประชากร
- การขยายตัวของชุมชนเมือง การขยายตัวทางเศรษฐกิจ พัฒนาอุตสาหกรรม
- ปริมาณน้ำฝนที่ไม่เพียงพอหรือมากเกินไป
- การบุกรุกพื้นที่ต้นน้ำและแหล่งน้ำสาธารณะ
- ปลูกพืชไม่เหมาะสมกับสภาพดินและน้ำ
- การสร้างสิ่งกีดขวางทางน้ำ
- การปล่อยมลพิษลงสู่แม่น้ำลำคลอง
- การขาดพื้นที่แหล่งกักเก็บน้ำต้นน้ำที่เพียงพอ
- การบริหารจัดการน้ำที่ไม่มีประสิทธิภาพ

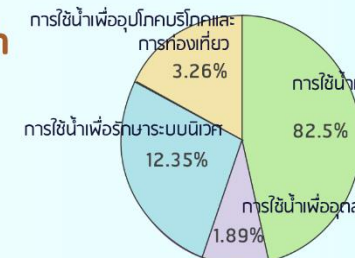
ปัญหาการจัดการน้ำ

- การขาดแคลนน้ำ
- อุทกภัยและภัยแล้ง
- คุณภาพน้ำเสีย
- การรุกน้ำเค็ม

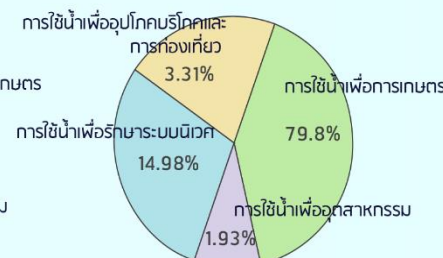
ความท้าทายในความต้องการการใช้น้ำ

- เกิดจากการเพิ่มขึ้นของประชากร
- การขยายตัวของพื้นที่ชุมชนเมือง
- การพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมและพื้นที่เศรษฐกิจ

ทำให้เกิดต้องการการใช้น้ำที่มากขึ้นในอนาคต



ปี 2563



ปี 2580

สถานการณ์และแนวโน้ม “การพัฒนาประเทศไทย”

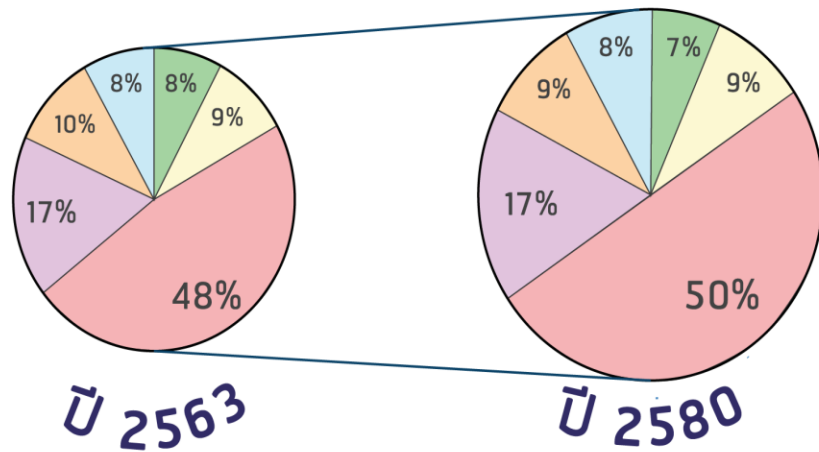
เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พื้นที่ พัฒนาเมืองกระชับ เกษตรอัจฉริยะ พื้นฟูป่าไม้



สถานการณ์และแนวโน้ม “การพัฒนาประเทศไทย”

พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจยกระดับเป็นประเทศรายได้สูง

10 ปีที่ผ่านมาเศรษฐกิจไทยขยายตัวต่อเนื่อง ประชาชนมีรายได้เพิ่มมากขึ้น GDP เพิ่มขึ้นจาก 8.23 ล้านล้านบาท เป็น 10.33 ล้านล้านบาท เติบโตร้อยละ 2.82 ต่อปี รายได้เฉลี่ยต่อหัว 228,000 บาทต่อคนต่อปี



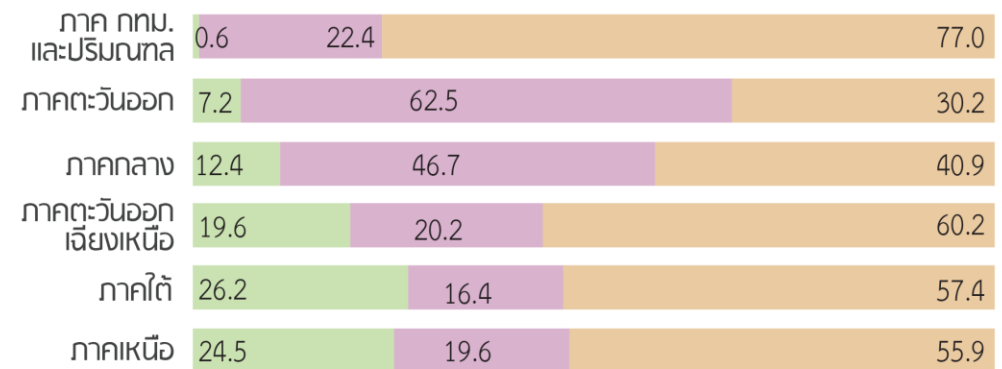
: 15.63 ล้านล้านบาท : 18.83 ล้านล้านบาท

- กทม.และปรึมนทล
- ภาคกลาง
- ภาคเหนือ
- ภาคตะวันออก
- ภาคใต้
- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

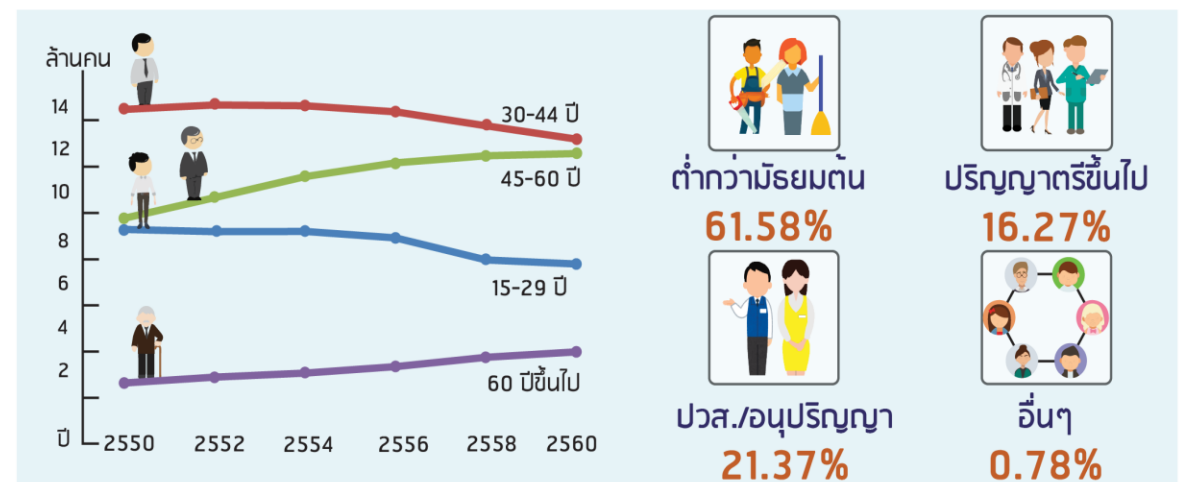
การเป็นประเทศที่มีรายได้สูง ต้องมี GDP มากกว่า 24.35 ล้านล้านบาท และการเติบโตมากกว่าร้อยละ 4 ต่อปี จึงต้องปรับโครงสร้างและกระจายกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีมูลค่าสูงออกไปยังภาคอื่นๆ ให้เกิดความสมดุล

ต้องเน้นนวัตกรรมการผลิตเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้มากขึ้น ทั้งเกษตรชีวภาพ การแปรรูปเป็นอัจฉริยะ อุตสาหกรรมการแพทย์ ปัญญาประดิษฐ์ การท่องเที่ยว สร้างสรรค์เชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาค

โครงสร้างเศรษฐกิจปี 2563



● ภาคเกษตรกรรม ● ภาคอุตสาหกรรม ● ภาคการค้าการบริการ



แรงงานไทยมีคุณภาพการศึกษาสูงมากขึ้น โดยเฉพาะปริญญาตรีที่มีสัดส่วนร้อยละ 14.08 การเติบโตร้อยละ 4.80 ต่อปี แต่แรงงานวัยหนุ่มสาวกลับมีการขยายตัวลดลงอย่างต่อเนื่อง

สถานการณ์และแนวโน้ม

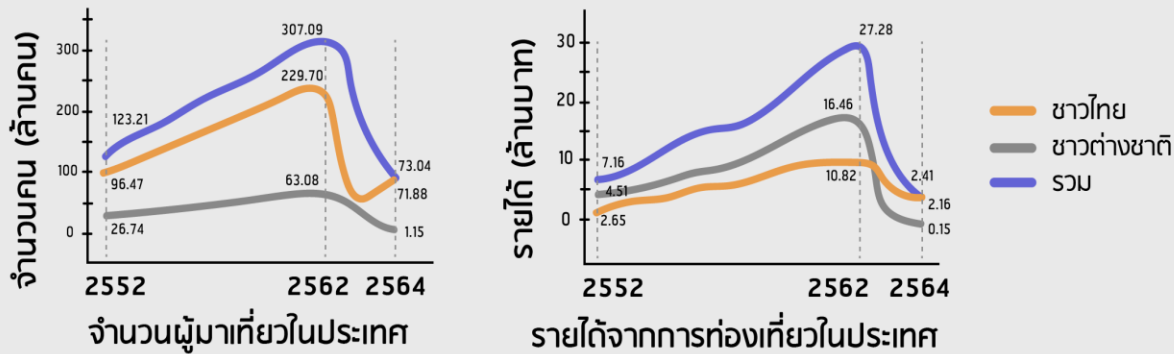
“การพัฒนาประเทศไทย”

พัฒนาท่องเที่ยวไทยมุ่งสู่จุดหมายการท่องเที่ยวระดับโลก

ปี 2562 ประเทศไทยได้รับการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว (Travel & Tourism Competitiveness Index: TTCI)

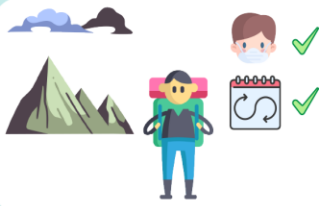


สถานการณ์การท่องเที่ยวในประเทศไทย



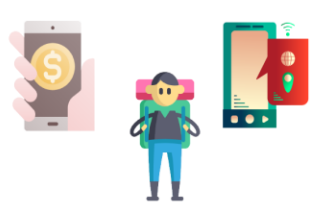
ปี 2562 ภายหลังจากสถานการณ์แพร่ระบาดของ Covid-19 ส่งผลให้จำนวนผู้มาเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวในประเทศลดลง ในอนาคตจึงต้องส่งเสริมการพัฒนาให้รองรับรูปแบบการท่องเที่ยวสมัยใหม่

แนวโน้มและรูปแบบการท่องเที่ยวในอนาคตหลัง Covid-19



NEO Tourism

การท่องเที่ยวแบบ Next Normal ที่คนมีพฤติกรรมท่องเที่ยวตามธรรมชาติ ติดสอยห้อยตามสถานการณ์ และยึดหยุ่นตามสถานการณ์



Travel tech

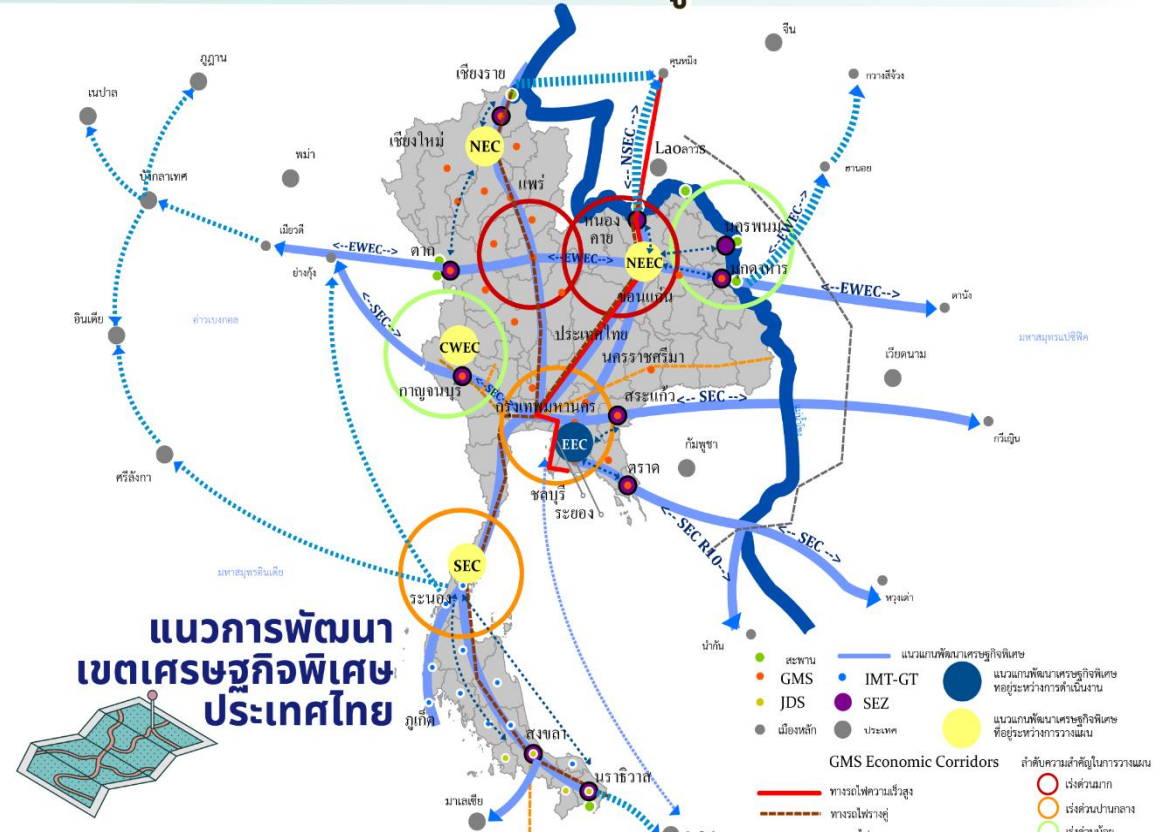
การท่องเที่ยวที่นำนวัตกรรมมาใช้ สนับสนุนการท่องเที่ยว เช่น passport digital Speech recognition Digital money



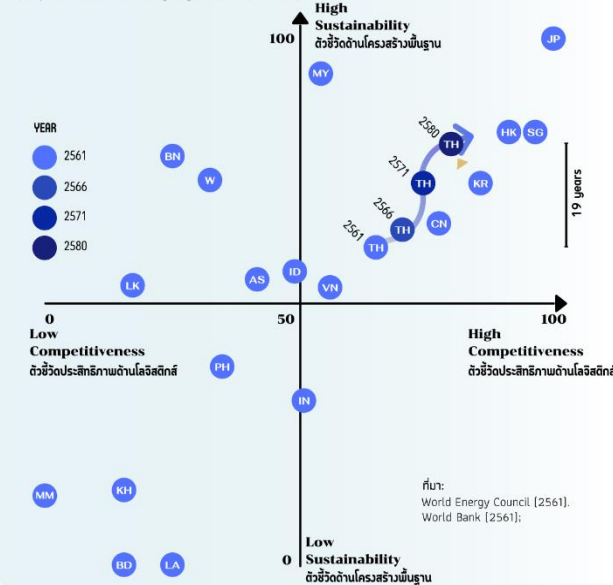
Wellness Tourism

การที่คนหันมาใส่ใจสุขภาพ และความสวยความงามมากขึ้น ทำให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เช่น ศิลยกรรม นวด สปา

นำประเทศไทยไปสู่โอกาสใหม่ด้านเศรษฐกิจของอาเซียน ส่งเสริมบทบาทที่สร้างสรรค์ พร้อมสนับสนุนการแก้ไขปัญหาความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำในภูมิภาค



ขีดความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย ในปี 2580 (Competitiveness and Sustainability Long-term Forecast v. 2037)



ประเทศไทยมีศักยภาพในการเป็นศูนย์กลางในมิติต่างๆ โดยเฉพาะด้านการคมนาคมและการขนส่ง และการจ้างงานที่สามารถเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งการค้าและการลงทุนทั้งภายในและต่างประเทศ ดังนั้น การวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินและโครงสร้างพื้นฐานจึงมีความสำคัญที่ต้องเร่งรีบมือและวางแผนในความสามารถในรองรับหรือพร้อมดำเนินการเป็นพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจและแนวระเบียงพัฒนาเศรษฐกิจ

ประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันด้านโลจิสติกส์สูงกว่าประเทศเพื่อนบ้านและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ยกเว้นสิงคโปร์ แต่ในขณะเดียวกัน ความยั่งยืนทางด้านโครงสร้างพื้นฐานหรือความสามารถในการจัดหาพลังงานที่ยั่งยืนทั้ง ความปลอดภัย ความเสมอภาคและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมยังคงอยู่ในเกณฑ์ระดับกลาง

การวิเคราะห์ศักยภาพเชิงพื้นที่ของประเทศไทย

การวิเคราะห์ศักยภาพการพัฒนาเชิงพื้นที่ของประเทศไทย

1 พื้นที่กันออก หรือพื้นที่มีข้อจำกัดการพัฒนา

ได้แก่ พื้นที่ป่าไม้ ป่าชายเลน ชายฝั่งทะเล แหล่งน้ำ พื้นที่ที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ และศิลปวัฒนธรรม ร้อยละ 35 และพื้นที่เสี่ยงภัยธรรมชาติ เป็นต้น

2 พื้นที่รองรับการพัฒนาในการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทต่างๆ

ได้แก่ พื้นที่พัฒนาเมือง พื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่อุตสาหกรรม เป็นต้น

ปัจจัยทางด้านกายภาพ

เขตชลประทาน ลักษณะภูมิประเทศ ความลาดชัน คุณภาพดิน ฯลฯ

พื้นที่กันออก

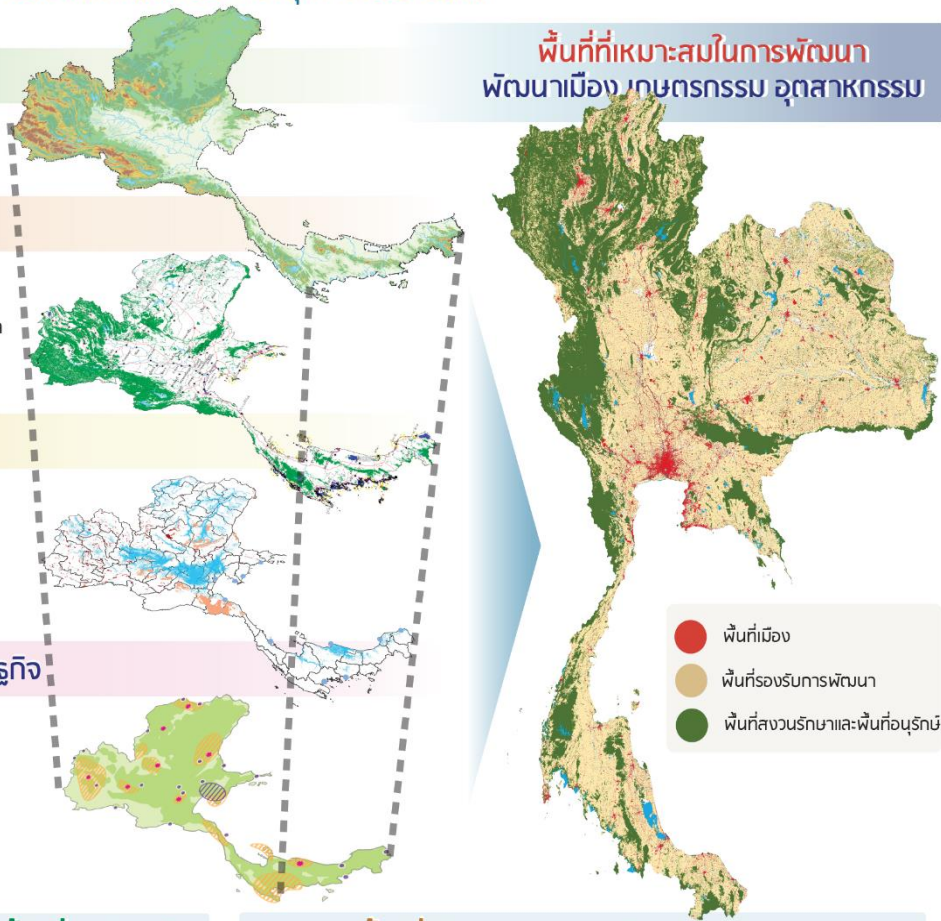
- พื้นที่ป่าไม้
- พื้นที่ป่าชายเลน
- พื้นที่ชุ่มน้ำ
- ปะการัง
- แหล่งกักน้ำทะเล

พื้นที่เสี่ยงภัยธรรมชาติ

- พื้นที่เสี่ยงอุทกภัย
- พื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง
- พื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่ม
- พื้นที่เสี่ยงภัยการกัดเซาะชายฝั่ง

ปัจจัยด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ

- พื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ
- พื้นที่อุตสาหกรรม
- พื้นที่พัฒนาการท่องเที่ยว
- พื้นที่ศักยภาพด้านเกษตรกรรม
- มรดกทางวัฒนธรรม



พื้นที่ที่เหมาะสมในการพัฒนาพัฒนาเมือง เกษตรกรรม อุตสาหกรรม

พื้นที่สงวนรักษาและพื้นที่อนุรักษ์

พื้นที่ป่าไม้ "ต้นน้ำลำธารและความหลากหลายทางชีวภาพ"

ปัจจุบันมีพื้นที่คิดเป็นร้อยละ 31.64 (102.35 ล้านไร่) (รวมป่าไม้ : 2563) เพิ่มขึ้น 40% ร้อยละ 40 (128.38 ล้านไร่) เพิ่มขึ้น 31%

พื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและพื้นที่อนุรักษ์ชายฝั่งทะเล "ฐานทรัพยากรและระบบนิเวศทางทะเล แหล่งการดำรงชีพ และแหล่งท่องเที่ยว ต้องการฟื้นฟูและพัฒนาอย่างเหมาะสม"

- พื้นที่ชายฝั่งตลอดแนวชายฝั่งทะเล 23 จังหวัด ฝั่งอ่าวไทย และทะเลอันดามัน
- เกาะต่างๆ
- แหล่งปะการัง
- พื้นที่ป่าชายเลน
- นกหว้าทะเล

พื้นที่ชุ่มน้ำ และแหล่งมรดกทางธรรมชาติ "แหล่งกักเก็บน้ำฝนและน้ำท่า ที่มีความสำคัญทางนิเวศวิทยา"

- พื้นที่ชุ่มน้ำทั่วประเทศ (ป่าชายเลน ป่าพรุ แหล่งน้ำ บึง สบู่ กุ้งนา ทะเลสาบ และบึง) โดยมีพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ (Ramsar Site) จำนวน 14 แห่ง
- พื้นที่แหล่งมรดกทางธรรมชาติ 2 แห่ง (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร-ห้วยขาแข้ง, ป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่น)
- ทะเลสาบสงขลา

พื้นที่ศักยภาพรองรับการพัฒนา

พื้นที่เกษตรกรรม

"แหล่งผลิตสินค้าเกษตร และความมั่นคงทางอาหารของประเทศ"

- พื้นที่เกษตรกรรมขั้นดี: คู่ครองชีวิตเพื่อความมั่นคงทางอาหาร และผลิตสินค้าเกษตรที่ทันสมัยและปลอดภัย รองรับการผลิตเพื่อการส่งออก เป็นพื้นที่ผลิตพืชเชิงอุตสาหกรรม
- พื้นที่เกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง: สงวนไว้เป็นแหล่งผลิตอาหารและสินค้าเกษตรของประเทศ ผลิตผลปานกลางถึงสูง
- พื้นที่เกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตต่ำ: พื้นที่ซึ่งมีความเหมาะสมในการผลิตทางการเกษตรอื่นอย่างทำไม่เหมาะสม สามารถพัฒนาไปใช้ประโยชน์อื่น

พื้นที่พัฒนาเมือง

"เพื่อการอยู่อาศัย ศูนย์กลางกิจกรรมทางเศรษฐกิจ สถาบัน แหล่งงาน และนันทนาการ"

พื้นที่อุตสาหกรรม

"ฐานการผลิตสินค้าและการลงทุนภาคอุตสาหกรรม"

- พื้นที่นิคมอุตสาหกรรม และนิคมประกอบการอุตสาหกรรมทั่วประเทศ
- เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) จะใช้ตรา ชลบุรี 50
- เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (SEZ) พื้นที่ชายแดน 10 แห่ง

จุดแข็ง

(Strengths)

- มีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์และมีความหลากหลาย มีความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตรกรรมทุกประเภท
- มีความมั่นคงในการผลิตและการอยู่อาศัย อัตราการประสพภัยธรรมชาติน้อยและไม่รุนแรงเมื่อเทียบกับประเทศอื่น
- ทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงในระดับสากล
- มีระดับการพัฒนาด้านเทคโนโลยีและโครงสร้างพื้นฐานสูงกว่าประเทศเพื่อนบ้าน โดยเปรียบเทียบ
- ทำเลที่ตั้งเป็นศูนย์กลางระดับภูมิภาค
- ประเทศไทยมีความมั่นคงทางอาหาร
- ประเทศไทยมีศักยภาพในการป้องกันผลกระทบของโควิด-19

จุดอ่อน

(Weaknesses)

- ทรัพยากรธรรมชาติอยู่ในสภาพเสื่อมโทรม
- ปัญหาจากการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ
- มีอัตราการเพิ่มประชากรเป็นศูนย์ (Zero Growth)
- การขยายตัวของเศรษฐกิจในเมืองทำให้เกิดความสมดุลทางสังคม
- ปัญหาเมืองโตเดี่ยว (Primate City)
- ภัยจากการก่อการร้าย ความไม่มั่นคงทางการเมือง และปัญหาความไม่สงบในประเทศ
- เศรษฐกิจไทยพึ่งพาเศรษฐกิจต่างประเทศมากเกินไป
- ปัญหาความเหลื่อมล้ำของประเทศไทยเป็นอันดับต้นๆ ของโลก



โอกาส

(Opportunities)

- กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศได้ให้ความสำคัญกับประเทศไทยในฐานะศูนย์กลางในหลายระดับพื้นที่
- เป็นพื้นที่รองรับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ
- กระแสความต้องการสินค้าเกษตรแห่งอนาคต
- กระแสการท่องเที่ยวแบบมีประสบการณ์ร่วม
- กระแสโลกาภิวัตน์และการพัฒนาจากระบบสื่อสารและโทรคมนาคมที่หนุนการลงทุนในประเทศไทย
- โอกาสในวิกฤตโควิด-19 เร่งให้เกิด "New Normal" ชีวิตออนไลน์

ภัยคุกคาม

(Threats)

- ประเทศเพื่อนบ้านได้รับสิทธิประโยชน์ทางเศรษฐกิจมากกว่าไทย
- คู่แข่งทางเศรษฐกิจมีความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้นเป็นอย่างมาก
- การให้ความสำคัญกับมาตรฐานของสินค้าและบริการซึ่งประเทศไทยยังไม่สามารถพัฒนาได้
- การควบคุมทรัพยากรธรรมชาติในระดับภูมิภาค
- ภัยคุกคามจากโควิด-19 เป็นภัยคุกคามร้ายแรง ได้รับผลกระทบทั้งห่วงโซ่อุปทาน

บริบทการเปลี่ยนแปลง ที่มีผลต่อการวางและจัดทำผังนโยบายระดับประเทศ

ประเทศไทยกำลังเผชิญกับสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงในหลายด้านอย่างรวดเร็ว
ซึ่งมีผลต่อการพัฒนาในทุกมิติ ทั้งด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม ประชากร
เทคโนโลยี ตลอดจนวิถีชีวิตและวัฒนธรรม

บริบทการเปลี่ยนแปลงระดับโลก (Megatrends)

สถานการณ์ความเป็นเมืองเติบโตอย่างรวดเร็ว



สถานการณ์ความเป็นเมืองเติบโตอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบหลายมิติก่อให้เกิดแนวคิด
ในการวางผังเมืองที่คำนึงถึงการสงวนรักษาสิ่งแวดล้อม เมืองอัจฉริยะ เมืองยืดหยุ่นและ
การฟื้นฟูเศรษฐกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของเมือง

การเข้าสู่สังคมสูงอายุ เตรียมความพร้อมโครงสร้างพื้นฐาน



ทั่วโลกจะก้าวเข้าสู่สังคมสูงอายุโดยสมบูรณ์ ขณะเดียวกันอัตราการเกิดประชากรลดลง
ส่งผลกระทบต่อภาคเศรษฐกิจ สังคม การดำรงชีวิต การขาดแคลนแรงงาน รวมถึง
การเตรียมความพร้อมโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสมกับสังคมผู้สูงอายุ

การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ (COVID-19)



ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน การจ้างงาน การท่องเที่ยว การศึกษา เทคโนโลยี
ระบบสาธารณสุข และวิถีชีวิต ของประชาชน ทำให้เกิดการใช้ชีวิตแบบวิถีใหม่ (New-Normal)
ที่คนส่วนใหญ่ได้หันมาดูแลสุขภาพและพึ่งพาเทคโนโลยีและนวัตกรรมมากขึ้น

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอย่างรุนแรง



การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ รวมถึงความสมดุลทางชีวภาพ
ทำให้ธรรมชาติแปรปรวนก่อให้เกิดความเสี่ยงทางภัยพิบัติ การขาดแคลนอาหาร น้ำดื่ม และ
การแพร่กระจายของโรคระบาด

การเปลี่ยนชีวอำนาจทางเศรษฐกิจและตลาดเกิดใหม่



การเปลี่ยนชีวอำนาจทางเศรษฐกิจและตลาดเกิดใหม่ มีบทบาทสูงขึ้น ดึงดูดการลงทุนจาก
ประเทศมหาอำนาจและผลักดันให้เกิดการรวมกลุ่มเศรษฐกิจรูปแบบใหม่ เพื่อสร้างอำนาจ
ในการต่อรองทางการค้า การบริการ และการเคลื่อนย้ายแรงงานอย่างเสรี

การวิจัยและพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดด



การวิจัยและพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดด เป็นกุญแจสำคัญต่อการพัฒนา
เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ทั้งการเข้าถึงแหล่งข้อมูล (Big Data) สื่อสารอย่างไร้พรมแดน
การสร้างสรรคนวัตกรรมใหม่ จะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของระบบเมืองอย่างมาก

แนวคิดพื้นฐานในการวางผังนโยบายระดับประเทศ

กรมโยธาธิการและผังเมือง ได้ดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองทุกระดับให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ
โดยกำหนดกรอบนโยบายการใช้พื้นที่และการวางผังเมืองของประเทศสนับสนุนการพัฒนา
ตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมถึงนโยบายรัฐบาลอื่น ๆ
ที่สำคัญเพื่อเท่าทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง และให้เกิดการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

กรอบนโยบายรัฐบาล

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

ผังนโยบายการพัฒนาพื้นที่สนับสนุนการพัฒนาประเทศ
ตามวิสัยทัศน์ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

มั่นคง	มั่งคั่ง	ยั่งยืน
<ul style="list-style-type: none"> อาหาร - รักษาการดูแลสุขภาพพื้นที่เกษตร พลังงาน - กำหนดพื้นที่พลังงานทดแทน การพัฒนาเมืองประหยัดพลังงาน ที่อยู่อาศัย - สนับสนุนการตั้งถิ่นฐานในพื้นที่ที่เหมาะสมกับกายภาพ กำหนดนโยบายจัดการน้ำทั้งระบบ 	<ul style="list-style-type: none"> โอกาสทางเศรษฐกิจที่หลากหลาย สนับสนุนการลงทุนอุตสาหกรรม เมืองศูนย์กลางการค้าและบริการ พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน สร้างการเข้าถึงบริการพื้นฐาน 	<ul style="list-style-type: none"> กำหนดพื้นที่อนุรักษ์ป่าไม้ รักษาทรัพยากรชายฝั่งทะเล กำหนดมาตรการดูแลแหล่งน้ำ อนุรักษ์พื้นที่เกษตรกรรม บำรุงโบราณสถานและศิลปวัฒนธรรม

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13

ผังนโยบายการพัฒนาพื้นที่สนับสนุนการพัฒนาประเทศตาม 13 หมวดหมายเพื่อพลิกโฉมประเทศไทยไปสู่
“สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน”



แผนปฏิรูปประเทศ



ประเทศไทยมีความสงบเรียบร้อย มีความสามัคคี
สังคมมีความสุข เป็นธรรม และมีโอกาส
อันดีต่อกันเพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำ มีคุณภาพชีวิตที่ดี
และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ

การประยุกต์ใช้ โมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG model)



เป็นการพัฒนาเศรษฐกิจแบบองค์รวมที่มุ่งพัฒนาเศรษฐกิจ 3 มิติไปพร้อมกัน
ได้แก่ เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว
ควบคู่กับการพัฒนาสังคมและการรักษาสิ่งแวดล้อม

แนวคิดพื้นฐานในการวางผังนโยบายระดับประเทศ

วาระการพัฒนายั่งยืน (17 เป้าหมาย)

- เป้าหมายหลักต้น และขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาความยากจน 17 เป้าหมาย 3 เสาหลัก คือเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม
- ประเทศไทยได้คะแนน 62.2 ลำดับที่ 19 ของโลก อันดับที่ 2 ของอาเซียน
 - ประเทศไทยประสบความสำเร็จดีในเป้าหมาย SDGs ข้อ 1 จัดความยากจน
 - ไทยยังคงมีแนวโน้มที่จะบรรลุ 3 เป้าหมาย คือ เป้าหมาย SDGs ข้อ 1 จัดความยากจน ข้อ 6 การจัดการน้ำและสุขาภิบาล และข้อ 8 การจ้างงานที่มีคุณค่าและการเติบโตทางเศรษฐกิจ



วาระใหม่แห่งการพัฒนาเมือง (NUA)

- เป็นวิสัยทัศน์ของประชาคมโลกในการพัฒนาที่อยู่อาศัยและเมืองอย่างยั่งยืน ครอบคลุมทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ในอีก 20 ปีข้างหน้าร่วมกัน



ข้อตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

- เพื่อดำเนินมาตรการลดภาวะเรือนกระจกอย่างจริงจัง
- ให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามอนุสัญญา UNFCCC และ Paris Agreement



กรอบความร่วมมือเอเชีย (ACD)

กรอบความร่วมมือภูมิภาค GMS BIMSTEC ACMECS JDS IMT-GT ASEAN ASEAN+3 ASEM TICA และ APEC

- เป็นฐานทรัพยากรและฐานการผลิตเดียวกัน
- เพิ่มอำนาจต่อรองทางการตลาด การค้า การบริการ การท่องเที่ยว
- เชื่อมโยงระบบโครงสร้างพื้นฐาน เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน



หนึ่งแถบ หนึ่งเส้นทาง One Belt, One Road

- การเชื่อมโยงด้านโครงสร้างพื้นฐาน การขนส่ง และการติดต่อสื่อสารในภูมิภาค ตั้งแต่ยุโรป เอเชีย และแอฟริกา
- ไทยเป็นจุดศูนย์กลางเชื่อมจีนตอนใต้กับอาเซียน
- ประเทศไทยจะได้ประโยชน์ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม
- ไทยเป็นจุดศูนย์กลางการกระจายสินค้าระหว่างอาเซียน และจีน รวมทั้งภูมิภาคอื่นๆ



กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ

ไทยจะมีบทบาทเป็นศูนย์กลางด้านคมนาคมขนส่งของภูมิภาคอาเซียน



ประเทศไทยมีที่ตั้งอยู่ในทำเลที่เป็น “จุดยุทธศาสตร์ศูนย์กลางของเอเชีย” ส่งผลให้มีความได้เปรียบในเชิงสภาพแวดล้อมทั้งภายในและระหว่างประเทศที่สามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและพัฒนาศักยภาพในมิติต่าง ๆ เพื่อการเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคอาเซียน เอเชียใต้ เอเชียตะวันออก เอเชียกลาง ตะวันออกกลาง และการส่งเสริมการสร้างเชื่อมโยงไปยังภูมิภาคอื่น ๆ ทั้งเกี่ยวข้องโดยตรงหรือสัมพันธ์โดยอ้อมกับการพัฒนาอย่างยั่งยืนของประเทศไทย




ในปัจจุบันประเทศไทยอยู่ภายใต้กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศอย่างน้อย 11 กรอบความร่วมมือ ได้แก่ GMS BIMSTEC ACMECS JDS IMT-GT ASEAN ASEAN+3 ASEM TICA และ APEC รวมถึงอยู่ในเส้นทางสายไหม หรือ One Belt One Road หรือ Belt and Road Initiative BRI พบว่าทุกภาคในประเทศไทยอยู่ภายใต้กรอบความร่วมมือที่เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน และภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

“เชื่อมโยงการพัฒนาทุกมิติ สร้างสรรค์นวัตกรรม พร้อมรับการเติบโตอย่างยั่งยืน” “Connectivity, Innovation, and Sustainability”


จากการประเมินสถานการณ์และแนวโน้มการพัฒนาพื้นที่ของประเทศ ร่วมกับปัจจัยสำคัญต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้นำผลการศึกษาวិเคราะห์มาสะท้อนเป็นวิสัยทัศน์การพัฒนาพื้นที่ของประเทศในปีเป้าหมาย พ.ศ. 2580 คือ

วิสัยทัศน์ ปี พ.ศ. 2580




เชื่อมโยง Connectivity

สร้างความ “มั่นคง” ทางเศรษฐกิจและสังคม ให้มีความสำคัญกับการเชื่อมโยงใน 2 ลักษณะใหญ่ คือ ลักษณะกรอบนโยบาย จะอาศัยข้อได้เปรียบจากความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ (การลดภาษีทางการค้าการลงทุน การแลกเปลี่ยนข้อมูล การสนับสนุนเงินทุนและวิชาการ รวมทั้งการจัดการภัยพิบัติร่วมกัน) GMS / ACMECS / BIMSTEC / IMT-GT ลักษณะของการพัฒนาทางกายภาพ การพัฒนาจากฐานของโครงสร้างพื้นฐาน ที่จะส่งเสริมการเชื่อมโยงด้านนโยบาย ทั้งในปัจจุบันและอนาคต สนามบินนานาชาติ ท่าเรือน้ำลึก เส้นทางถนนตามแนวระเบียงเศรษฐกิจ และรถไฟความเร็วสูงในอนาคต ด้านโทรคมนาคม พื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจ EEC และเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน 12 แห่ง



นวัตกรรม Innovation

สร้างความ “มั่นคง” ทางเศรษฐกิจของประเทศพัฒนาเมืองและสภาพแวดล้อม ให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ นวัตกรรมการผลิตสินค้าและบริการ การผลิตต้น first s-curve & new s-curve รวมทั้งการมีหน่วยงานกลางในการขับเคลื่อนผลักดันให้เกิดการพัฒนานวัตกรรมเชิงพื้นที่ โดยมีแนวโน้มการพัฒนา นวัตกรรมที่สอดคล้องกับจุดเด่นและศักยภาพของพื้นที่ ให้กระจายตัวอยู่ในทุกภูมิภาค ได้แก่ ระเบียงนวัตกรรมกรุงเทพฯ เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ระเบียงนวัตกรรมภาคเหนือ (ล้านนา 4.0) ระเบียงนวัตกรรมภาคอีสาน (อีสาน 4.0) และระเบียงนวัตกรรมในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้



ยั่งยืน Sustainability

สร้างความ “ยั่งยืน” ของการพัฒนาเมืองและชนบท การอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน อนุรักษ์พื้นที่ป่าอนุรักษ์และพื้นที่ป่าต้นน้ำลำธาร ให้ป่าไม้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 พื้นที่เกษตรขั้นดี การเกษตรที่อุดมสมบูรณ์ ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพิ่มผลผลิต สร้างคุณภาพและความมั่นคงด้านอาหาร แก้ไขปัญหาภัยแล้งซ้ำซาก การจัดการขยะที่ต้นตออย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน และมุ่งเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในระดับรองและบริการสาธารณะกระจายอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

วัตถุประสงค์ของผังนโยบายระดับประเทศ

- 1) เพื่อวางผังการใช้ประโยชน์พื้นที่ระดับประเทศให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13
- 2) เพื่อสนับสนุนการใช้พื้นที่และทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์สูงสุดและยั่งยืน
- 3) เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในเวทีโลก
- 4) เพื่อสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่เมืองและชนบทอย่างสมดุล กระจายโอกาสการพัฒนาเศรษฐกิจ และการบริการทางสังคมอย่างเท่าเทียม
- 5) เพื่อสนับสนุนการตั้งถิ่นฐานในพื้นที่เหมาะสม มีความมั่นคง ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- 6) เพื่อปกป้องรักษาพื้นที่คุณค่าทางมรดกวัฒนธรรม และเอกลักษณ์ของชาติให้มีจัดการอย่างยั่งยืน

เป้าหมายการพัฒนา พ.ศ. 2580

<h3>ประชากร</h3> <p>ส่งเสริมการอยู่อาศัยในเมืองกระจายการจ้างงานไปสู่ภูมิภาคเพื่อลดการย้ายถิ่นฐาน</p> <p>ประชากรรวมทั้งประเทศ 70,041,772 คน</p> <p>ประชากรเมือง 57% ประชากรชนบท 43%</p>	<h3>เศรษฐกิจ</h3> <p>ฟื้นตัวถดถอยได้ปานกลาง ด้วยการต่อยอดเศรษฐกิจแห่งอนาคตภาคอุตสาหกรรมและบริการจะเป็นกลไกสำคัญขับเคลื่อนไทยสู่ประเทศพัฒนาแล้ว</p> <p>เป้าหมายสัดส่วนโครงสร้างเศรษฐกิจ</p> <table border="1"> <tr> <td>เกษตรกรรม 5%</td> <td>อุตสาหกรรม 39.6%</td> <td>บริการ 55.4%</td> </tr> </table> <p>เป้าหมายสัดส่วนการจ้างงานในประเทศ</p> <table border="1"> <tr> <td>เกษตรกรรม 24.7%</td> <td>อุตสาหกรรม 26.6%</td> <td>บริการ 48.7%</td> </tr> </table>	เกษตรกรรม 5%	อุตสาหกรรม 39.6%	บริการ 55.4%	เกษตรกรรม 24.7%	อุตสาหกรรม 26.6%	บริการ 48.7%	<h3>การพัฒนาเมืองและชนบท</h3> <p>กระจายการพัฒนาไปยังภูมิภาค สร้างสมดุลด้วยเมืองหลักและเมืองรอง</p> <p>เมืองศูนย์กลางระดับประเทศและอาเซียน</p> <p>กรุงเทพมหานครและปริมณฑล</p> <p>เมืองศูนย์กลางระดับภาค</p> <p>เชียงใหม่ พิษณุโลก อุตรดิตถ์ นครราชสีมา กาญจนบุรี สงขลา และเมืองเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก</p> <p>เมืองศูนย์กลางรองระดับภาค</p> <p>นครสวรรค์ ขอนแก่น อุบลราชธานี ปราจีนบุรี พระนครศรีอยุธยา ประจวบคีรีขันธ์ สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช</p>	<h3>การใช้ประโยชน์พื้นที่</h3> <p>อนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้ร้อยละ 40 รักษาพื้นที่เกษตรกรรมขั้นดี ควบคุมการขยายตัวของพื้นที่เมือง</p> <p>พื้นที่แหล่งน้ำและอื่นๆ 29,694.10 ตร.กม.</p> <p>พื้นที่ชุมชนเมือง 32,403.85 ตร.กม.</p> <p>พื้นที่ป่าไม้ 205,361.66 ตร.กม.</p> <p>พื้นที่เกษตรกรรม 246,072.04 ตร.กม.</p>
เกษตรกรรม 5%	อุตสาหกรรม 39.6%	บริการ 55.4%							
เกษตรกรรม 24.7%	อุตสาหกรรม 26.6%	บริการ 48.7%							

ยุทธศาสตร์การพัฒนา

- ส่งเสริมสร้างบทบาทของประเทศไทยในการเป็นศูนย์กลางหลายระดับพื้นที่
- การส่งเสริมเครือข่ายอุตสาหกรรมเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน
- สงวนและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล
- การเพิ่มบทบาทของฐานเศรษฐกิจการเกษตรมูลค่าสูงผ่านเทคโนโลยีและนวัตกรรม
- การกระจายการกระจายโครงสร้างพื้นฐานที่ได้มาตรฐานอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
- การพัฒนาชุมชนเมืองที่มีความยืดหยุ่นในการดำรงชีวิตและประกอบธุรกิจของประชาชน
- ช่วยเหลือและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล
- ต่อยอดการท่องเที่ยวระดับโลกที่เน้นคุณภาพ ความยั่งยืน และเชื่อมโยงอุตสาหกรรมและการบริการที่มีศักยภาพ
- การกระจายโครงสร้างพื้นฐานที่ได้มาตรฐานอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

แนวคิดการใช้พื้นที่ของประเทศไทย พ.ศ.2580

ผังแนวคิดการใช้พื้นที่ประเทศไทย พ.ศ.2580 จะเป็นการวางกรอบการพัฒนาประเทศบนฐานแนวคิดและทฤษฎีที่สำคัญในบริบทของการพัฒนาที่มุ่งเน้นความเชื่อมโยงกันระหว่างเมืองหลักในภูมิภาค และการกระจายความเจริญสู่พื้นที่โดยรอบ ครอบคลุมด้านเศรษฐกิจ โครงสร้างพื้นฐาน สังคมและวัฒนธรรม ตลอดจนแนวคิดการพัฒนาเมืองพลวัตที่มีศักยภาพในการรองรับกับสภาวะการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต จากฐานคิดข้างต้นเมื่อบูรณาการร่วมกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องในด้านนโยบาย แผนงานโครงการ ตลอดจนข้อมูลสำคัญที่ครอบคลุมด้านกายภาพเศรษฐกิจและสังคม นำไปสู่การกำหนดแนวคิดการใช้พื้นที่ของประเทศทั้งในบริบทการวางผัง วิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่

1. แผนการพัฒนาประเทศ และความเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคและนานาชาติ

การเสริมสร้างบทบาทการเป็นศูนย์กลางหลายระดับพื้นที่ด้วยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่ง และจุดเชื่อมต่อสำคัญให้เป็นพื้นที่ที่เชื่อมโยงทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ โดยส่งเสริมการพัฒนาตามแนวแกนระเบียงเศรษฐกิจ (GMS Economic Corridors) ที่มีศักยภาพที่ผ่านประเทศไทย

2. การพัฒนาเมืองและระบบเมือง

กระจายการพัฒนาจากภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑลออกไปสู่เมืองศูนย์กลางหลักในภูมิภาค โดยกำหนดให้แต่ละภาคมีเมืองหลัก 2 เมือง และมีเมืองรองที่กระจายตัวไปตามพื้นที่ของภาค และจัดให้มีบริการสาธารณะและสาธารณูปการสอดคล้องกับลำดับศัภยและบทบาทหน้าที่ของเมือง โดยเป็นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดีกระจายเข้าไปสู่พื้นที่ต่าง ๆ ได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียมมากขึ้น

3. การพัฒนาพื้นที่ที่มีศักยภาพ

เพื่อสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ อนุรักษ์พื้นที่เกษตรกรรมชั้นดีไว้เป็นแหล่งผลิตอาหารที่ยั่งยืน ส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรมที่มีมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยกระดับอุตสาหกรรม เทคโนโลยี และนวัตกรรมขั้นสูง พัฒนาอุตสาหกรรมเชิงนิเวศกลุ่ม First S-Curve c - New S-Curve รวมถึงคลัสเตอร์อุตสาหกรรม (Cluster) กำหนดพื้นที่ที่มีศักยภาพในการท่องเที่ยว เพื่อพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการอย่างมีมาตรฐาน อนุรักษ์และปกป้องมรดกทางวัฒนธรรม โดยส่งเสริมอุตสาหกรรมเชิงศิลปวัฒนธรรม สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ จัดหาพื้นที่ที่มีศักยภาพในการผลิตพลังงาน ให้เพียงพอต่อความต้องการ เสริมสร้างความมั่นคงด้านพลังงาน

4. การอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติ

การมุ่งเน้นการสวนรักษา อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งทรัพยากรป่าไม้ ทรัพยากรดินและที่ดิน ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ทรัพยากรน้ำ การพัฒนาเพื่อรักษาพื้นที่การเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร มุ่งเน้นการจัดการความเสี่ยงในภาคเกษตรจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยทางภูมิอากาศ สร้างองค์ความรู้ และศักยภาพของเกษตรกร และการพัฒนาสินค้าเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการรองรับและป้องกันภัยพิบัติ การบริหารจัดการรวมทั้งการใช้มาตรการทางผังเมืองอย่างเหมาะสม เพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติ

5. การพัฒนาพื้นที่พิเศษ

การพัฒนาพื้นที่ตามนโยบายรัฐบาลหรือกิจการเฉพาะที่รัฐจัดให้มีขึ้นควบคู่ไปกับการส่งเสริมการลงทุนจากภาคเอกชน มีการพัฒนารูปแบบและบริการขนส่งและโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพ การพัฒนาด้านบุคลากรชายแดน การบูรณาการการเชื่อมโยงทุกระดับในแต่ละแนวพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจ การพัฒนาบทบาทพื้นที่พิเศษตามแกนเศรษฐกิจ และพื้นที่ชายแดน การพัฒนายกระดับอุตสาหกรรมเทคโนโลยี และนวัตกรรมขั้นสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการจัดเตรียมสาธารณูปโภคและสาธารณูปการรองรับพื้นที่พิเศษ

6. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และการคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานอย่างครอบคลุมเพียงพอและมีคุณภาพ การประยุกต์ใช้และสร้างความรู้ความเข้าใจด้านเทคโนโลยีระบบสารสนเทศและการสื่อสารสู่พื้นที่ต่างๆ อย่างทั่วถึง ส่วนการคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์จะเป็นการพัฒนาในแนวทางของการเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ และเพิ่มขีดความสามารถ ตลอดจนการเพิ่มประสิทธิภาพของการบริการสาธารณะและการคมนาคมขนส่ง ทั้งการขนส่งสินค้าและผู้โดยสารกระจายสู่พื้นที่ในภูมิภาคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

7. พัฒนาด้านการบริหารจัดการน้ำ

การบริหารจัดการน้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด การสร้างความมั่นคงของน้ำในภาคการผลิต (ภาคเกษตรและอุตสาหกรรม) การพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งเก็บกักน้ำใหม่ และระบบกระจายน้ำ ระบบผันน้ำและระบบเชื่อมโยงแหล่งน้ำเพื่อรองรับเขตเศรษฐกิจพิเศษและพื้นที่อุตสาหกรรมใหม่ ตลอดจนการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบรวบรวมและระบบบำบัดน้ำเสียจากชุมชน อุตสาหกรรมและเกษตรกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ



- สัญลักษณ์**
- ศูนย์กลางระดับประเทศและอาเซียน
 - ศูนย์กลางหลักระดับภาคหรือประเทศ
 - ศูนย์กลางรองระดับภาค
 - ศูนย์กลางหลักระดับจังหวัด
 - กลุ่มเมืองขยาย (Conurbation)
 - ศูนย์กลางสำคัญของประเทศเพื่อนบ้าน
 - ▨ พื้นที่พัฒนาอุตสาหกรรม
 - ▨ พื้นที่สวนรักษาและอนุรักษ์เข้าไป
 - ▨ พื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล
 - ▨ พื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
 - ▨ พื้นที่เกษตรกรรมและอื่นๆ
 - แนวแกนพัฒนาเศรษฐกิจ
 - แนวแกนพัฒนาเศรษฐกิจรอง
 - ↔ สนามเศรษฐกิจระยะที่ 1
 - ↔ สนามเศรษฐกิจระยะที่ 2
 - ↔ ความเชื่อมโยงระหว่างเมือง
 - ↔ ทำอาศยานนานาชาติ
 - ↔ ทำริณขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ